

Литература:

1. Евсеев В.О. Деловые игры по формированию экономических компетенций: Учебное пособие. – М.: Вузовский учебник, 2011.
2. Минько М. Время "Ч": Модель компетенций HR-менеджера – М.: Изд-во: Альпина Паблишерз, 2010.
3. Петровская Л.А. Общение – компетентность – тренинг. – М.: Изд-во «Смысл», 2007.
4. Компетенции в образовании: опыт проектирования: сб. науч. тр. / под ред. А.В.Хуторского. – М.: Научно-внедренческое предприятие «ИНЭК», 2007.
5. Куликов Л.В., Цветкова Л.А., Журков В.Н. Социальная компетентность. – Изд-во: АСТ, Прайм-ЕВРОЗНАК, 2008.

ӘДІСТЕМЕЛІК БІЛІКТІЛІК БІЛІМ САПАСЫН АРТТЫРАДЫ

Елкей Н.Н.

Қазақстан, Қостанай, КГУ им А. Байтұрсынова, кафедра Отан тарихы

Қазақстан – әлемдік қауымдастыққа өзіндік ізденісімен, ерекше қажыр-қайратымен енген ел. Әлем тоқтаусыз дамып келеді. Жаңалыққа толы әлемнің айрықша тынысы болып отырған Қазақстан да тоқтаусыз дамып келеді.

Қазақстан Республикасында білім беру жүйесіндегі модернизациялау үдерісі – білім мазмұны мен сапасын арттыру, білім берудің ұлттық моделін жетілдіру, ақпараттық технологиялар жөнінде жаңаша педагогикалық көзқарас қалыптастыру секілді кешенді шараларға тікелей қатысты. Әлем тәжірибесі көрсеткендей, кез-келген мемлекеттің экономикалық жетістігі сол елдің білім жүйесі мен азаматтарының білім дәрежесіне байланысты. Өйткені білім арқылы ғана қоғамның интеллектуалдық капиталы мен инновациялық әлеуеті қалыптасады. Осыған байланысты адамның білім-білік капиталына қатысты экономиканың өрісету мәселесі туындайды. Бұл орайда инновациялық экономика білім жүйесін – өндіріс саласының басымдығы ретінде айқындай түседі. Бүгінгі өркениет білім парадигмасын өзгертуді талап етеді. Әрқашан қолдау мен көмекті қажет ететін білімнің орнына ауқымды жобалар мен инновациялық жобаларға негізделген саланы ғана емес қоғамды да алға тартатын инновациялық білім келуі тиіс.

“Баланы – жастан” деген жақсы түсінік бар. Бәсекелестік жағдайында елдің дамуы білімді, сауатты ұрпақтың қолында.

Жоғары оқу орнының басты мақсаты – алдыңғы қатарлы жастар тәрбиелеу, адамзаттың мәдени және өнегелік деңгейі мен оның ой-өрісін арттыру, жоғары білімді маман иелерін қазіргі заман талабына сай дайындау.

Жоғары білім – маманға білім, іскерлік және дағды ғана беріп қоймайды, ол жеке тұлға қалыптастырады. Бүгінгі күнгі педагогика ғылымының көкейкесті мәселелері – әлемдік білім беру кеңістігіне сай бейімдеп білім алу, кәсіби қалыптастырудың сапасын жақсарту, біліммен қамтамасыз етудің ғылыми-әдістемелік жүйесін түбегейлі жаңарту, оқытудың әдістері мен ұйымдастыру түрлерін өзгерту, педагогикалық ғылымдарды ұйымдастыруды қайта құру, ондағы алдыңғы қатарлы оқу-тәрбие тәжірибелері мен қазіргі қоғамның сұраныстарының алшақтығын жою, білімдегі жаңашылдықты саралау, білімді жетілдіру үдерісіндегі үздіксіздікті қамтамасыз етуде оның ролін арттыру.

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаев Қазақстан халқына арнаған жолдауында: «XXI ғасырда білім беру ісін дамыта білмеген мемлекет құрдымға кетері хақ. Сондықтан біз болашақта жоғары технологиялық және білікті өнеркәсіп мамандарының шоғырын қалыптастыруымыз қажет. Бұл орайда, Қазақстандағы жоғары оқу орындарының міндеті – әлемдік стандартқа сай білім беру, ал олардан алынған дипломдар дүние жүзі мойындайтындай болуы қажет. Біз әрбір Қазақстан азаматтарының дұрыс мүмкіндіктермен жоғары білім алуына кепілдік беруіміз қажет», – деген болатын. Әр елдің өсіп-өркендеуі мен өрке-

ниетті дүниеде өзіндік орын алуы оның ұлттық білім жүйесінің деңгейіне, даму бағытына тікелей байланысты [2, 21 б.].

Қазіргі заманға сай ой-өрісі кең дамыған, білімі терең, адамгершілігі жоғары, сын тұрғысынан ойлай алатын, өзіндік жеке пікірі бар, өзіндік алар орны бар, бәсекеге қабілетті маман дайындау барлық өркениетті елдерге тән маңызды жағдай болып отыр. ХХІ ғасыр оқытудың жаңаша әдістерін қолдануды, жаңашыл көзқарастар мен бастамаларды қажет етеді. Себебі қазіргі кезең ақпараттық технологиялардың қарыштап дамып, адам ойының жетістігінің жемісін көріп отырған уақыт.

Сондықтан, Тәуелсіз мемлекетіміздің дамуына өз үлесін қосып, қолына алатын білімді жастарды тәрбиелеп шығару үшін білім беру орындары мен білікті оқытушылардың атқарар қызметі өте жоғары. Осы орайда, жоғары оқу орындарында оқытудың жаңа технологияларын қолдану арқылы білім беру жүйесі өте тиімді және студенттердің бойында алғаш теориялық білімдерін бекіту мен нығайтуда маңызды орын алды. Мәселен, тарих пәні бойынша өткен тақырыптардан алған білімдерді тест түрінде бекітуге, есте мықтап сақтап қалуға мүмкіндік береді, сондай-ақ, білім алушының нақты жауап беруіне, тиянақтылыққа үйретеді. Сонымен бірге сын тұрғысынан ойлау технологиясы білім алушының бойында өз пікірін айтуға, қоғамда болып жатқан құбылыстарға сыни көзқараспен қарап, өз ойын, өз болжамы мен үлесін қосуына мүмкіндік береді. Қазақстан тарихы пәні бойынша ұлт-азаттық қозғалыстарға білім алушы өз пікірін бере алады, болашақ тарихшы маман ретінде тарихтың кейбір ашылмаған тұстары мен сәттеріне терең үңіліп, өз қорытындысын жасайды.

Сонымен қатар, блоктық-модульдік оқыту технологиясы білім алушының алған білімін жүйелі түрде меңгеруіне, нақтылық пен жүйелілікке үйретеді. Қазіргі кездегі жоғары білімнің мақсатына жаңаша түсінікпен қарасақ, оны дамытудың басты стратегиялық бағдары – өмірге жауапкершілікпен қарайтын, дүниетанымдық мәдениеті жетілген, шығармашылық ойлауға дағдыланған, іскерлік қабілеттілігі биік, гуманистік ойлауы басым, инновациялық ілімімен қаруланған адамгершілік қасиеттері мол білікті мамандардың жаңа ұрпағын қалыптастыру болып табылады. Республика жоғары оқу орындарына енгізілген кредиттік білім беру жүйесі- оқыту процесінде білім алушыларды белсенді іс-әрекетке үйретудің тиімді жолдарының бірі.

Білім беруде қолданылатын интерактивтік әдістердің мәні – оқыту процесінде тиімді қарым-қатынас жасау арқылы білім алушыны тыңдаушы немесе бақылаушыдан белсенді қатысушы, білімді өзі іздеп меңгеруші деңгейіне көтеру. Қазіргі студент өзі өмір сүретін ортаның мәселелеріне белсенді араласып, кәсіби және әлеуметтік нормаларды меңгерумен қатар, оны жетілдіруге жергілікті, облыстық, республикалық, тіпті халықаралық деңгейде атсалысатын белсенді азамат.

Білім тек білім қоры болып қоймай, білім алушының өмір сүруінің негізгі механизміне айналуы үшін шынайы өмірмен, практикамен байланысын іске асыру мақсатында интерактивтік әдістер қолданылады. Интерактивті әдістерді қолдану арқылы білім алушылар қоғамдық мәні бар мәселелер туралы өз позициясын қалыптастыруды, жағдайды талдау мен түсіне білуді, даулы мәселелерде дұрыс шешім қабылдауды, коммуникативтік қарым-қатынас жасауды және кәсіби біліктілік дағдыларын үйренеді. Дебаттар, «Миға шабуыл», сыни ойлау, дөңгелек үстелдер мен конференция, семинарлар, мәселелік лекциялар арқылы студенттер тыңдаушыдан білімді белсенді меңгерушіге, сабақты жүргізушіге, сараптаушыға айналады. Сөйтіп, қойылған сұрақтарға жауап іздеп, белсенді іс-әрекет жасайды. Білім беру жүйесі қоғамның әлеуметтік – экономикалық дамуында жетекші роль атқарады, сондай – ақ оны әрі қарай айқындай түседі. Қазіргі білім беру жүйесінің мақсаты – бәсекеге қабілетті маман дайындау болып отырғандықтан, білім беруде оқытудың жаңа әдістерін қолдану, нәтижеге ұмтылу маңызды болмақ.

Әдебиеттер:

1. «Болашақтың іргесін бірге қалаймыз». Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы. / Қостанай таңы. №11, 2011 ж. 4 бет.

2. Ахметов Б. Қазіргі мектепте оқушылардың кәсіби құндылық бағдарын қалыптастырудың педагогикалық шарттары./Білім – образования. №3 (51), 2010.

Summary

In given article the author considers a role of means and methods of training at the present stage.

**ИНТЕГРАЦИЯ В ОБРАЗОВАНИИ КАК ВАЖНЕЙШЕЕ УСЛОВИЕ
ЭФФЕКТИВНОГО РАЗВИТИЯ ОБЩЕСТВА**

Жақыпжанова Г.С.

Казахстан, Костанайский государственный педагогический институт

Современные тенденции развития образования, сложившиеся в последние десятилетия, являются, по сути, поиском пути выхода из кризиса глобального образовательного процесса, заменой устаревших форм обучения на качественно новую методику, позволяющую идти в ногу со временем. Образование, являющееся основой, фундаментом дальнейшего развития человечества, должно отвечать современным требованиям, решать задачи, которое ставит перед ним динамично развивающееся общество, оперативно реагировать на тренды, периодически возникающие в процессе глобального развития мирового сообщества. В национальных моделях образования в той или иной степени находят отражение общемировые тенденции интеграции и интернационализации, большое влияние на эти процессы оказало широкое распространение Интернета, его доступность даже в отдаленных от центра регионах. Являясь важнейшим общественным институтом, образование должно быть максимально открытым для международного сотрудничества, быть локомотивом развития современного общества не плетясь в «хвосте» экономики. В условиях глобальных вызовов человечеству в лице финансово-экономического кризиса, переосмысления ценностных систем, возникновения ранее неприемлемых моральных принципов, ставящих под угрозу основы существования и продолжения человеческой расы, масштабных политических и экономических изменений, происходящих в мире, современное образование приобретает особый статус. Одну из главных ролей здесь играет интернационализация регионального, национального образования, с учетом своей самобытности, сложившихся традиций, истории. Чтобы стать успешным государством, не потеряться в мировом сообществе и не остаться на задворках цивилизации необходимо правильно определиться с приоритетами развития, вложить необходимые средства в новую модель образования, эффективно применяя накопленный высокоразвитыми странами опыт.

Стоит отметить, что прямое копирование и внедрение зарубежных моделей не будет столь эффективным и не даст ожидаемого результата, если между страной, у которой перенимается опыт и страной, в которую он внедряется, нет никакой исторической, культурной или экономической общности. В то же время, с учетом национальных особенностей, менталитета, исторического пути развития процесс интеграции национальной модели образования с общемировым жизненно необходим. Не вызывает никаких сомнений то, что ни одно государство не может существовать в абсолютной изоляции от остального мирового сообщества. Глобальная экономическая интеграция, развивающиеся и усиливающиеся хозяйственные связи, культурное взаимопроникновение – это процессы которые не останавливаются ни на минуту. Главную и решающую роль в этих процессах, по моему мнению, должна сыграть некая общемировая, универсальная модель образования, где основополагающими ценностями являются гуманизм, стремление к познанию, самосовершенствованию, а высшим приоритетом являются права человека. Эта модель должна стать «ядром», основой, а исторически сложившиеся национальные модели необходимо гармонично интегрировать с ней, сохранив лучшие культурные традиции страны.

Что касается целей интеграции, то условно их можно разделить на общемировые (глобальные) и национальные (внутрисистемные, если рассматривать государство, как сложив-